افاضه عرفات، نمود تعظیم شعائر در بدنه امت

«فَإِذا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرامِ[1]». خود من صحنه‌ای را دیدم. باید این «افضتم من عرفات» را ببینید. متأسفانه –شاید هم تعمدی در کار باشد- اصلاً این‌ها را نشان نمی‌دهند. یک تصویر فضایی، یک تصویر بیرونی باشد تا این «افضتم من عرفات» را نمود بدهند. من با چشم خودم دیدم. اتوبوسی که سوار بودیم به یک پلی رسید که بر مسیری که پیاده ها میرونند مشرف بود، اصلاً به‌آوار بود. کسانی که در ماشین بودند بی اختیار از صندلی کنده شدند تا این صحنه را ببینند. یک بیابان، سفید بود. سفید سیال؛ مثل رودی از شیر که دارد میرود. منظورم رنگ سفیدش است. یک هنگامه‌ای میشود.

ببینید وقتی یک کار واجب، دفعی و جمعی انجام میشود کسی شک نمی‌کند که تعظیم شعائر است. یعنی خود امتثال این واجب به نحو فرارگیر امت، تعظیم خودش است. خب شارع که این‌ها را در نظر دارد –نظم و تسهیل و...- کاری کرده که در آن کف مقصودش که اتیان فرض بوده، با قطع و با صلابت و با محکمی و عدم تذبذب انجام شود. پس این یک چیز تعبدی نیست، جدای از اینکه بگوییم در ثبوت، بقین دخالت دارد. ما کجا احتمال میدهیم که در موضوع ثبوتی زوال و امثالش بقین را احتمال میدهیم؟! اضافه بر اینکه میخواهم روایات چهار مورد را هم بخوانیم. اگر شما هم پیدا کردید به من بگویید تا نگاه کنم.

لسان روایات در بیان «لایقبل» یا «لایؤدی الا بالیقین» خیلی مهم است. یعنی خود لحن امام علیه‌السلام به ما میگوید که من میخواهم یک چیز تعبدی به شما بگویم، فرض و سنت را میخواهم بگویم، یا نه من شارع از خصوص اتیان فرائض مقصودی دارم که میگویم با بقین باشد و شُلبازی نباشد. مقصود من میتواند فراتر از مالکات نفسالامریه ثبوتی باشد. مالکاتی باشد در اغراض من در حفظ شرع خدا. نه برای آن مالکات ثبوتی.

شاگرد: این سه مورد را نمی‌توان به‌صورت طولی نگاه کرد؟

استاد: این‌ها به ذهن من آمده. آن‌ها را میگویم. تنظیم آن‌ها، ارتکازاتی که از این‌ها دارید، استظهاری که از ادله دارید بحث را پیش میبرد. به گمانم برخی ازمبادی آن، مقبول عند الکل است. یعنی حتی استادی که در اینجا دقیق است و وسواس دارد، برخی از مبادی این را قبول میکند. یعنی چیزی نیست که ارتکاز آن‌ها و مسلمات آن‌ها از آن ابا‌ء داشته باشد.

والحمد لله رب العالمین

البقره ۱۹۸ [1]

بازبینی #1
ایجاد شده 7 ژوئن 2026 13:41:07 توسط ... .
به روزرسانی شده 7 ژوئن 2026 13:42:07 توسط ... .